

מסורת הש"ס

(א) נפסחים מו. זרכות טו. ע"ש. (ב) נבפסחים מו. אחת אמר רב אחא ומינה מיל הוא דאיתן. (ג) (זכורות ט פסחים ג) ומוספתא פ"ח ה"ן. (ד) ומוספתא פס"ח. (ה) ומוספתא טס, (ו) כלים פס"ח מ"ח. (ז) שבת טז. (ח) גס"א טס"ק. הגויס, (ט) וכלומר שהעור נשארת כפולה כמות שהיא בלא שטות. מ"ט. (י) י"ל ב'.

הגהות הב"ה

(א) תוס' ד"ה טהור ובי' אכל משהפסט החזה שרוב אין קשה להפשיט ואין דרך להניח כן: (ב) בא"ד משום יד קשה לתחמת אמי' כל העור חבור לא היה לו לטמא אלא טפח:

הגהות מהר"ב רנשבורג

א רש"י ד"ה טהור ובי' ואע"ג דאמר בבהמה המקשה שלש על שלשה שהיה טמא ובי' אלא טומאת שלש על שלש דחיי ליה ובי' כ"ל: [ב] בא"ד כולה טומאה דשלש על שלש היא ובי'. כ"ל ובי' במ"ל פכ"ג מהל' כלים הל' יא ד"ה תנן ובי'.

מוסף רש"י

איבז אמרה. ר' איבו אמרה להא מילתא משמיה דריש לקיש ואל ר' אבהו אמרה (פסחים מז). לא שנו אלא לפניו. זמניתל ידים ואחפלה דמהלן בדרך קא, דאלו גבל ית' עד ד' מילין דמה יס לו להפקיד (שו). ומינה. מהא דר' יוסי בר חנינל דאמר בבבא אבילי מיל אית חור, דוקא מיל קאמר הא פחות ממיל חור (שו).

העור והרוטב פרק תשיעי חולין

איבו אמרה. להא שמעתא משמיה דריש לקיש והשומע טעה זין

איבו לאכזה: וארבעי אמר צה. וארבעה דברים היה אומר צה בשיעור ד' מילין: **עבודה**. האי כדי עבודה דמתניתין: **ליגיון**.

גדוד ה' העוזרים להלחם על בית מלחמתם: **קרקפלין**. עור ראש

אדם מת וזה למכספות במלחמה:

בתנ"י המפשיט צבהמה וצחיה

צטהורה. שחוטת והוא טמא או בטמאה נצלה והוא טהור אם מפשיטו לעשות מן העור שטיח למטה ושלחן אודמפשיטו פשטו כדרך שאנו עושין:

כדי אחיזה. הוי חבור יד להוציא טומאה מן הנצלה אם נוגע צו ולהכניס טומאה לבשר אם טהורה היא וטפי מהכל לא הוי יד להכניס ולהוציא טומאה. ולקמן מפרש כמה כדי אחיזה: **ולחמת**. אם מפשיטו יי כפול אלאורך חמת ענין אותן שעושין אלאורך דבש ומתחיל מפיה והופכו כלפי וצבה: **עד שיפשיט את החזה**.

הוי חבור והנוגע צעור כנוגע צצצר זין ליטמא זין לטמא מפני שהחזה קשה להפשיט מכל האברים: **המרגיל**. שהתחיל לחותכו מרגליה כלפי ראשה ומפשיטה כפול לחמת כולו חבור מפני שהחזה לכוף הפשטו הוא לפיכך כולו חבור והנוגע חף צעור המופשט כנוגע צצצר: **עור שעל הוצאר**. מעצמו נפשט לפיכך אינו חבור לעשות המופשט הראשון חבור כדרך שהחזה עושה אדהא כולו חבור דקמני לאו דוקא כולו אלא עד החזה: **גב' מכאן ואילך**. משהפשיט כדי אחיזה צפשוט על פני כולו לאחר שסקדון מן הוצאר עד הוצנ צאמנעית כדרך המפשיטין והפשיט כדי אחיזה סביבות כולו: **טהור המופשט**. עד מקום חבורו אצל מחבורו ואילך הוא טמא משום שומר כדאמרן [ק"ת]. צנוגע כנגד הצצר מאחוריו: **טפת**. מן העור המופשט סמוך ה למקום חבור צצציות כולו הוי צית יד וטמא מפני שצריך לו שאוחז סס ומושך ומפשיט מאליו ולרב לאו יד חשיב ליה יואא"כ מטלטלין צו את האוכל: **כשיעור הוה**. כדי אחיזה: **צעור שנגגד הצצר**. שלא נפשט עדיו: **צטפה ראשון**. הסמוך לכדי אחיזה כגון שלא הפשיט אלא טפחיים לדאותו טפח הסמוך לכדי אחיזה אינו אוחז צו ומושך לפי שנוח לו לאחוז צצפת העור ולמשוך ולא זה ולא זה טוב לו אלא מפשיט

צצכין אצל לאחר שהפשיט קצת שלשה טפחים וארבעה והעור המופשט מכביד כלפי מטה אוחז צצטפח הסמוך לבשר ומושך וכוצד העור מסיעו: יס טפח ששיעורו כפול: **טלים שהתחיל צה לקורעה**. שנטמאה וצא לקורעה לצטלה מתורת טלית ומאחר שאינה ראויה למלאכה הראשונה ואין שמה עליה מטרתת אע"פ שיש צצציריה שלש על שלש ועדיין ראויה לקבל טומאה טהורה מטומאתה ראשונה דומיא דכלי חרס דצצצירתו מטהרתו וצצצרו מקבלין טומאה כדאמר' בצאלו טרפיות (לעיל דף מד): הן וקרקרותיהן ודופנותיהן. ואף על גב דאמר צבהמה המקשה (לעיל דף עב): שלשה על שלשה שהיה טמא מדרס ומגע הזז וחלקו טהור מן המדרס ועדיין טמא מגע הזז אלאה טומאת א' שלשה על שלשה דחוי ליה לא צטלה מיניה התם

הוא דהוו עליה צ' טומאות מדרס חמורה וטומאת מגע קלה אחינא ליה חלוקה לצטל ממנו טומאת מדרס דחו לא חזי ליה ופשה לה טומאת מגע דחויא לשלש אצצצעות אצל הכא חד שמא הוא כולה טומאה ב' אדשלשה על שלשה היא וקריעה מהניא לצטולי שמא מינה דחו לא פש עלה מידי: לא שנו אלא צצטלים **טולגס יוס**. שנטמאה והצטילה וצריך להשתמש צה טהרות קודם שיצריצ שמה ולפיכך צא לקורעה דהכא הוא דלא גזרינן דליקריעה כולה אצל רוצא לא דינמא חיים עלה ולא אחי למקריעה רוצא דכיון דלא חס ויעליה אצצצילה שהמים קשין לה ולא חס לכן לא חיים עלה נמי וקריע רוצא: **אצל**. טמאה ולא הצטילה וצא לטהרה בקריעה זו לא סגי לה צרוצא עד שיקרענה כולה: **דינמא לא אחי**. למעצד רוצא אלא פלגא ואמר רוצא הוא: **חדא**. צצצובלת יוס ליכא לאוקומה ולהשתמש צה ציוס שהצטילה שהרואה אינו מצין צה שנקרעה לטהר וצצצור על ידי צצצילתה משתמשין צה ויאמרו צצצילה צת יומא עולה צלא הערצ שמש ועל כרחק מתניתין לאו ציוס צצצילה עסקינן אלא צצלא העוצלה כל עיקר וקריעה ציוס המחרת לעומאתה דהרואהו משתמש צה אומר שהצטילה אתמוול: **ועוד**. דקאמרת גזירה רוצה אטו אחיה:

מהורר המופשט. למאי דפירש צקונטרס דצצר רצ דכל יד שאין מטלטלין צו את האוכל אינו יד מימה דאמאי עד כדי אחיזה חשיב יד טפי וגראה משום דצכדי אחיזה ואילך יכול לאחוז צצצר עצמו ולטלטלו אי נמי משום דכל זמן שלא הפשיט כדי אחיזה הוא קשה להפשיטו ופעמים שמניחו כך וצריך לו לטלטלו ממקום למקום אצל משהפשיט כדי אחיזה שצז אין קשה להפשיט ואין זו משס עד שיפשיט כולו וכן צחמת עד שיפשיט את החזה לפי שהחזה קשה להפשיט ולכן לפעמים מניחו כך שעה אחת ותוך כך יצטרך לטלטלו אצל משהופשט החזה [א] אין דרך להניחו כך ועוד יס לפרש טעמא דרצ דאמר מכאן ואילך טהור המופשט מפני שצדי אחיזה צריך העור להיות יד אלאורך הפשטה אצל ציותר מצדי אחיזה לא לפי שאס מחזיק צצפת העור אין יכול למשוך צצח ולהפשיט וצכדי אחיזה סמוך לבשר אין יכול להחזיק צצרו העור היצנ ולמשוך הלכן עד [כדן] אחיזה יכול להחזיק ולמשוך צצפת העור טפי לא דכד' הקונט' גצי הא דמשני צצסמוך הוא צצטפח ראשון שצשהפשיט יי שלשה טפחים שאין יכול להחזיק לא צצפת העור ולא צאמנע העור וי"מ כולה מתני' משום שומר

דעד כדי אחיזה הוי חבור וכ"ש פחות אם נגע שרץ צעור המופשט מכניס טומאה לבשר משום שומר ואע"ג דאמר לעיל (דף קס). דעור כנגד הצצר דוקא הוי שומר הכא חשיב כנגד הצצר כיון דחשיב הכל כמחוצר וכן לחמת כל זמן שהחזה מחוצר חשיב הכל מחוצר אצל משום יד אין לפרש דלרב אסי דאמר טפח סמוך לבשר טמא משום יד יי דלחמת אמאי כל העור חבור לא היה לטמא אלא טפח הסמוך לחזה דמאי אפי' בטפח הסמוך לבשר לא לבד מטפח הסמוך לבשר תא שמע בעור שצנגד הבשר טמא עור שצנגד הבשר טמא הא בטפח הסמוך לבשר טהור תנא כל טפח הסמוך לבשר עור שצנגד הבשר קרי ליה ת"ש יי המפשיט בבחהמה ובחיה בטהורה ובטמאה בדקה ובגסה לשטיח כדי אחיזה וטפח הסמוך לבשר טהור הכא במאי עסקינן בטפח ראשון תנא כמה כדי אחיזה טפח והא תניא טפחיים אמר אביי טפח ייכפול תניא נמי הכי יי כמה כדי אחיזה טפח כפול יי תנן התם יטלית שהתחיל בה לקורעה כיון שנקרע רובה שוב אינו חבור וטהורה אמר רב נחמן אמר רבה בר אבוה ילא שנו אלא בטלית טבולת יום דמיגז דלא חס עלה ואטבילה לא חיים עלה וקרע לה רובה אבל טלית שאינה טבולת יום לא גזרה דלמא לא אתי למיקרעה רובה אמר רבה שתי תשובות בדבר חדא יי שמא יאמרו טבילה בת יומא עולה ועוד עולת

הגי' כן צת"כ ולפי פירושו לא מוטמא צת"כ וגם צצצמתינן אלא עד כדי אחיזה ולא כדי אחיזה צכלל דהיינו פחות מכשיעור שמוכיר לשס: **בפירוש ר"ח** גרסינן בטפח הסמוך לבשר טמא ופריך לרב דאמר טהור המופשט ומשני הכא צמאי עסקינן צצטפח ראשון פירוש טפח ראשון כשמתחיל להפשיט העור עד כדי אחיזה וטפח הוי טפח כפול כמו שמפרש צצסמוך ופרושי קא מפרש עד כמה כדי אחיזה היינו טפח סמוך לבשר: **מציירת שהתחיל בה לקורעה ב'**. פר"ת כיון שנקרע רוצה הויא טהורה למפרע מתחלת קריעה ולשון שהתחיל לקורעה משמע כפירושו ומה שקשה לפירוש הקונטרס מפורש צפרק צבהמה המקשה (לעיל דף עב: ד"ה צצפת):

עולת קלה אחינא ליה חלוקה לצטל ממנו טומאת מדרס דחו לא חזי ליה ופשה לה טומאת מגע דחויא לשלש אצצצעות אצל הכא חד שמא הוא כולה טומאה ב' אדשלשה על שלשה היא וקריעה מהניא לצטולי שמא מינה דחו לא פש עלה מידי: לא שנו אלא צצטלים **טולגס יוס**. שנטמאה והצטילה וצריך להשתמש צה טהרות קודם שיצריצ שמה ולפיכך צא לקורעה דהכא הוא דלא גזרינן דליקריעה כולה אצל רוצא לא דינמא חיים עלה ולא אחי למקריעה רוצא דכיון דלא חס ויעליה אצצצילה שהמים קשין לה ולא חס לכן לא חיים עלה נמי וקריע רוצא: **אצל**. טמאה ולא הצטילה וצא לטהרה בקריעה זו לא סגי לה צרוצא עד שיקרענה כולה: **דינמא לא אחי**. למעצד רוצא אלא פלגא ואמר רוצא הוא: **חדא**. צצצובלת יוס ליכא לאוקומה ולהשתמש צה ציוס שהצטילה שהרואה אינו מצין צה שנקרעה לטהר וצצצור על ידי צצצילתה משתמשין צה ויאמרו צצצילה צת יומא עולה צלא הערצ שמש ועל כרחק מתניתין לאו ציוס צצצילה עסקינן אלא צצלא העוצלה כל עיקר וקריעה ציוס המחרת לעומאתה דהרואהו משתמש צה אומר שהצטילה אתמוול: **ועוד**. דקאמרת גזירה רוצה אטו אחיה:

קבג.

עין משפט ור מוצה

מז א ב ג ד ה וי פ"א
מהלכות שאר אבות
הטומאות הל' י:
מז ר ז מיי פכ"ג מהל'
כלים הלכה יא:

שיטה מקובצת

א אם הפשיטו לעשות מן העור שטיח למטה ושלחן לשכב עליו או לישב עליו דמפשיטו פשוט כדרך שאנו עושין לא הוי העור חבור לבשר שהנוגע בעור לאו כנוגע בבשר דמי אלא כדי אחיזה הוי חבור וכו': **ב** ולחמת אם מפשיטו כפול שלם לצורך חמת: **ג** כדרך שהחזה עושה דהאי כולו חבור: **ד** סמוך לבשר למקום חבור סביבות: **ה** ולרב לאו יד חשוב חס עלה ואטבילה והמים קשים לה ולא חיים לכן לא חיים עלה נמי: **ו** אבל משהופשט החזה כהופשט כולה דמי ואין דרך להניחו כך וכו':